

Meer invloed door inzicht

In het artikel 'Or, speel het politieke spel' (OR informatie 12, december 2014, p. 14 e.v.) presenteerde ik zes bronnen waaruit de or kan putten om de besluitvorming effectiever te beïnvloeden. Inzicht hebben in de bestuurder is er één van. Een methode die je kunt toepassen om dat inzicht te verkrijgen is Insights Discovery.

Door Chrétien Sarton

nen per kleur het gedrag op een goede dag en op een slechte dag. Blauw (introvert denken) is tegengesteld aan geel (extravert voelen). Rood (extravert denken) is tegengesteld aan groen (introvert voelen). De tegenstelling zorgt ervoor dat beide kleuren in interactie elkaar op goede dagen goed aanvullen. Helaas zullen deze kleuren elkaar op slechte dagen juist afstoten. Daarbij komt dat de tegengestelde kleuren weinig moeite hoeven doen om de slechte dag van de ander te zien. De voorkeuren gewaarworden en intuïtie komen verspreid over het hele 'wiel' voor en worden niet in een kleur uitgedrukt.

Door af te stemmen op de behoefte van de bestuurder krijgt een or een betere relatie met zijn bestuurder. Door vervolgens écht verbinding te maken met de bestuurder zorg je ervoor dat de bestuurder de or beter begrijpt en kun je hem effectiever beïnvloeden.

Inzicht verkrijgen

Met behulp van de methode Insights Discovery verkrijgt een or inzicht in de bestuurder. De methode is gebaseerd op de ideeën van Jung over de psychologische voorkeuren van ieder mens. Deze worden bepaald door drie aspecten:

1. *Introvert of extravert.* Introverte mensen vinden het prettig om in alle rust een opdracht te bestuderen door systematisch en gedetailleerde informatie te verzamelen. Zij hebben vaak moeite met snel schakelen tussen verschillende activiteiten. Extraverte mensen gaan liever eerst mogelijke oplossingen uitproberen. Zij vinden het erg prettig om met anderen van gedachten te wisselen, zolang het maar snel resultaat oplevert.
2. *Denken of voelen.* Om tot beslissingen en oordelen te komen, gebruiken mensen

denken of voelen. Een denktipe beslist op basis van de regels van analyse en logica. Hij geeft de voorkeur aan objectiviteit en afstand. Een zakelijke benadering staat centraal. Een voeltipe geeft de voorkeur geeft aan tact en diplomatie boven de harde zakelijke waarheid. Hij beslist op basis van normen en waarden en individuele kwaliteiten van mensen. Een mensgerichte benadering staat centraal.

3. *Intuïtie of gewaarworden.* Mensen met de voorkeur voor intuïtie zijn inventief en origineel. Zij nemen waar met hun zesde zintuig. Op een ongeremde en vrije manier benaderen zij kennis en begrip. Zij gaan op zoek naar de achterliggende betekenis en verbanden en zien vaak kleuren, patronen en beelden. Mensen met een voorkeur voor gewaarworden zijn pragmatisch ingesteld. Zij willen vaak specifieke informatie en kijken naar dat wat zichtbaar, tastbaar en voelbaar is; kortom zintuiglijk waarneembaar.

Insights Discovery geeft de verschillende combinaties weer in vier kleuren: helder blauw, vurig rood, stralend geel en zacht groen. Ieder mens, maar ook een groep als een or, heeft een unieke kleurencombinatie. Je hebt alle vier de kleuren en daarmee alle voorkeuren voor gedrag tot je beschikking. De kleuren waarvoor je een mindere voorkeur hebt, kun je ook inzetten in je gedrag, maar daarvoor moet je meer moeite doen.

De kleuren kunnen zowel in positief als negatief gedrag uitpakken. Figuur 1 en 2 to-

Afstemmen en verbinden

Invloed uitoefenen begint met het afstemmen op en verbinding maken met de bestuurder. Afstemmen is het bewust inzetten van de kleuren waarvoor de or van nature geen voorkeur heeft, maar die wel de voorkeur van de bestuurder hebben. Verbinding maken is het bewust luisteren, afgestemd op de kleur van de bestuurder.

Voorbeelden

Stel je bestuurder heeft vurig rood als belangrijkste kleur. Dat betekent dat hij extravert is en zakelijk handelt. In de communicatie met hem is het dan noodzakelijk om het tempo in het gesprek te houden, om zelfverzekerd en vastberaden over te komen en om formeel te blijven. Tegelijkertijd heeft deze bestuurder niets met menselijke gevoelens en een voorzichtige of informele aanpak.

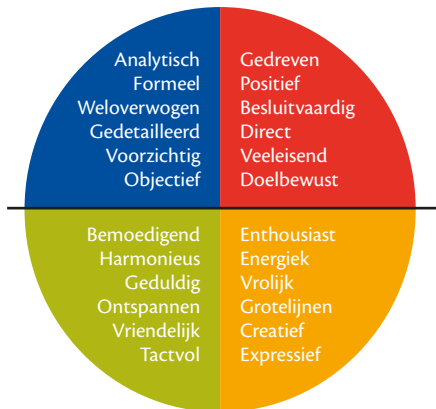
Een andere bestuurder heeft helder blauw als belangrijkste kleur (introvert en zakelijk denken). Deze bestuurder heeft niets met spontaniteit, emoties en verbale of non-verbale expressie. In dit geval is het van belang om rustig, formeel en stap voor stap te communiceren.

Door inzicht te krijgen in de kleuren van de bestuurder, kun je gericht verbinding met hem maken. Daarvoor moet je zelf de vier kleuren bewust inzetten in je gedrag. Hierbij geldt onderstaande volgorde: Zet geel (extravert voelen) in. Leef je in de bestuurder in en zorg voor een goede sfeer. Hierbij is het van belang om goed af te

Meer lezen

Hamaker-Zondag, K.M., *Jung's psychologische typen in de praktijk*. 2012, Uitgeverij Aionion Symbolon, ISBN 9789074899390

De 4 kleuren op een goede dag....

De 4 kleuren op een slechte dag....

kan alleen worden gezet als de vorige twee stappen voldoende zijn afgerond. Zet blauw (introvert denken) in. Bespreek tot slot het onderwerp op een zakelijke manier en zoek met de bestuurder naar overeenstemming en vervolgspraken. Als de vorige stappen goed zijn doorlopen, zal er in deze fase op een zakelijke manier over het onderwerp kunnen worden gesproken. Zonder emoties of irritaties een rol gaan spelen, ga je direct terug naar stap 2.

Gericht beïnvloeden

Vanuit het inzicht in de kleur van de bestuurder kan de or hem vervolgens gericht beïnvloeden. In de tabel staan in de meest linkerkolom de basisstappen om invloed uit te oefenen, die in de andere kolommen verder worden ingekleurd op basis van de kleur van de bestuurder.

Tot slot

In dit artikel zette ik de hoofdlijnen van Insights Discovery uiteen. Mijn ervaring is dat door met deze kleuren te werken een taal gebruikt kan worden die je gemakkelijk kunt aanleren, die blijft hangen en die effectief en praktisch in het gebruik is. Het legt de basis voor goede afstemming en verbinding met de bestuurder en effectieve beïnvloeding.

Bovendien is verdieping mogelijk door de kleuren met elkaar te combineren. Er ontstaan dan acht hoofdtypen, doordat mengkleuren ontstaan. Ieder type heeft zijn eigen bijdrage aan de or en zijn eigen voorkeur voor beïnvloeding van anderen. Als je wilt weten welke kleuren de or het meeste inzet, dan kun je de Insights Discovery vragenlijst invullen. Deze vragenlijst resulteert in een persoonlijk profiel per orlid. Voor een or worden de individuele profielen bij elkaar gebracht in een teamprofiel. Dit vormt de basis voor de analyse van de kracht en de risico's van de or als team en voor afspraken over de wijze waarop de or de bestuurder het meest effectief tegemoet kan treden.

Chrétien Sarton is eigenaar van *Sarton Training & Advies*

Aanpak or	Rood	Geel	Groen	Blauw
Algemeen	Wees direct en stellig, zonder aarzeling. Focus op feiten. Stel je in op het snel doorlopen van stappen. Wees doortastend.	Wees vriendelijk en gezellig. Laat het gesprek over de bestuurder gaan. Toon interesse. Benadruk steeds het hogere doel.	Wees open en persoonlijk. Volg zijn tempo. Luister actief en let op non-verbale signalen. Laat zien dat hij belangrijk is voor de or.	Bereid grondig voor. Wees formeel. Doe het rustig aan en volg het tempo van de bestuurder. Ga in op vragen naar details.
Luisteren Open vragen stellen, Samenvatten	Volg zijn snelle tempo, maar let op dat hij niets overslaat. Let op signalen van ongeduld.	Wees niet te gedetailleerd.	Heb ook persoonlijke belangstelling. Vraag naar zijn mening.	Wees systematische en gestructureerd.
Standpunt presenteren Idee overbrengen, Dynamisch en enthousiast	Wees goed georganiseerd, zakelijk, feitelijk en to the point.	Gebruik veel anekdotes. Focus op de voordelen.	Vraag naar feedback. Noem de voordelen op.	Onderbouw met kennis en feiten.
Zoeken naar overeenstemming Wees zakelijk, Blijf geduldig	Pareer weerstand met beschouwende vragen. Geef duidelijke alternatieven.	Stel vragen over zijn beleving. Geef wisselgeld.	Niet aandringen. Wees geduldig en vriendelijk. Laat zien wat het oplevert.	Vraag naar risico's en zorgen. Draag logische alternatieven aan.
Afspraken Afspraken en acties nakomen, Voortgang communiceren	Kom de afspraken na en communiceer de successen.	Voer direct uit. Focus op de toekomst.	Leg schriftelijk vast en focus op het voordeel voor de ander.	Zie niets over het hoofd en voer exact uit zoals is afgesproken.

stemmen op de kleur van de bestuurder. Zet groen(introvert voelen) in. Luister actief en wees nieuwsgierig naar het standpunt van de bestuurder en de achtergronden van zijn standpunt. Afhankelijk van je eigen

kleur zal dat je gemakkelijker of juist moeilijker afaan.

Zet rood (extravert denken) in. Bij deze stap licht je het or-standpunt toe en kom je met oplossingen voor vraagstukken. Deze stap